

Bild från slutet av 1930-talet. Till vänster Strandvägen 60, till höger Strandvägen 58.

Jeppas väg 5 – ”Lille-Micklas”

Huset ovanför var ”Lille-Micklas”, byggt 1883. Här bodde Ola Olsson och hustrun Elsa med sina nio barn. Många barn, men huset var stort och på gården fanns ett stenhus i vilket man bodde på sommaren. Vidare fanns här en träbod och den sedvanliga brunnen. I stenhuset ska en gång en fiskare som gick under namnet ”Krämme-Lassen” ha bott och efter honom ”Kloka Ingri”. Om ”Krämme-Lassen” har Herman Persson berättat: *”En sten i vattenytan strax syd Hydde kallades ’Krämme-stenen’. ’Krämme-Lassen’ sattes en gång på stenen eftersom han inte ville bjuda av sin flaska. Man hade varit i stan och sålt sina fiskvaror och var på väg hem till Hällevik. Men när båten lade till i sin kås stod redan en våt men glad ’Lasse’ där. Han hade simmat i land och sprungit längs Björknabben hem.”*

Efter föräldrarnas död bodde sönerna Nils och Olof här. De var ungarlar men hade en hushållerska, Hilda Eriksson (”Andreasas Hilda”). Hon flyttade senare in i det så kallade ”Lassa Pelle Hanna-huset”, som låg strax nedanför med nuvarande adress Jeppas väg 3. När ”Lille-Micklas” yngsta barn, sonen Leander, återvände från Amerika på 1950-talet bosatte han sig i barndomshemmet. Han lät då riva det gamla stenhuset och fyllde igen brunnen. Sedan 1959 ägs och bebos huset av Britt-Marie och Göran Augustsson.

Rivet hus väster om Strandvägen 32 – ”Johans Jönsas Lovises”

Tvårs över vägen bodde Henrik Jönssons syster Lovisa och hennes man Nils August Johansson som var bördig från Nogersund. Huset – ett typiskt fiskarehus – låg med ena gaveln mot vägen, inklämt mellan två andra hus. I gamla tider fanns ingen central planering likt våra dagars stadsplanering, utan husen fick byggas på det sätt som bäst passade den enskilde och grannarna. Grannsämjan var viktig. En släkting har uppgivit att detta hus ursprungligen var syskonens föräldrahem. Ytterligare sex barn såg här dagens ljus utöver de redan nämnda.

Nils August Johansson var sjöman och försvann till sjöss. I hemmet hade två barn kommit till världen – dottern Anna och sonen Leonard. Dottern reste till Amerika och om hennes vidare öde är inget känt. Leonard var till en början fiskare men fick sedan arbete hos fiskhandlare Ola Andersson. Lovisa var praktiskt lagd och sydde kläder på beställning. Det berättas också att hon var en av de allra första på

Brudparet Julia och August Vendel Olsson med bröllopgäster år 1912. De nygiftas hus till vänster. I huset med gaveln mot vägen bodde Lovisa Jönsson.

”läjet” som skaffade radio, och att många orsbor kom hem till henne för att lyssna på nymodigheten.

En isande kall februaridag 1942 drabbades Lovisa Jönsson av ett sorgebud. Det var sträng vinter och isen låg tjock långt ut i Östersjön. Varje dag när vädret tillät drog männen på sjöfågelsjakt ute vid fritt vatten. Genom en olyckshändelse råkade sonen Leonard bli träffad av ett vådaskott. Man forslade honom skyndsamt i land på en släde. Han fördes först till läkare i Sölvesborg och därefter till Karlshamns lasarett där han opererades. Komplikationer tillstötte dock och han avled på morgonen dagen efter. Sorg och förstämning spred sig från hus till hus på Hällevik när man nåddes av budskapet om det inträffade.

Lovisa levde därefter ensam i sitt hus. Hon gick ur tiden den 6 oktober 1947 i en ålder av 77 år.

Flyttat hus söder om Haveliden 4 – ”Mattsa Julies”

Vid sidan om Lovisas låg ett hus med framsidan mot vägen. Här bodde sjömannen August Vendel Olsson och Julia Mattsson, ”Mattsa Julia”. August var av ”Skreddra”-släkten och Julia var syster till skepparen Berndt Mattsson alias ”Mattsa Bent”. Bröllopet som hölls

Bild från 1905. Till vänster ”Ponnarens” uthus. Till höger ”Mattsa Julies” hus.

Ola Anderssons medhjälpare lägger här in kryddsill i runda plåtburkar. Bakre raden: från vänster "Haugna Karna", Frideborg Pettersson, Nelly Knutsson, Hermina Svensson med dottern Sonja, Albin Fogelström, Frits Fogelström. Främre raden: från vänster "Märtes Mina", Herminas dotter Ingrid, Gullan Levin, Ola Andersson ("Anners Ola"), "Jäsa John".

Inlagd kryddsill var en av specialiteterna. Som medhjälpare arbetade Leonard Jönsson, död genom olyckshändelse 1942. Ett garage byggdes på hamnplanen och man använde en liten lastbil för transporter. Simon van der Levin arbetade tidvis här.

Ola och Elsa Andersson fick inga egna barn, men de tog fosterdottern Frideborg, som fick sonen Bengt vilken kom att växa upp i familjen. Senare gifte hon sig med stenhuggare Svenssons son Oskar. De flyttade från "läjet" och bosatte sig i Hässleholm.

"Haugna Else" blev hela 101 år gammal. I en intervju inför 100-årsdagen yttrade hon: "Om jag hade fått leva om mitt liv, så hade jag tagit skepparexamen. Havet är det bästa som finns, där finns frihet och glädje."

Den gamla hade också i ett långt liv från sin kammare kunnat se det hav som hon älskade. Skrivaren av dessa rader hade 1965 nöjet att skjutsa några Hälleviksbor till Malmö där 100-åringen firade sin

Rivet hus på västra delen av Strandpromenaden 7 – ”Truedas”

Området från ”Lille-Sjännas” och bort mot Hälleviks gamla ledfyrlallades i äldre tider Grönadal, fast det låg på Knutstorps och Hörby bys ägor. För tvåhundra år sedan bodde här enligt kyrkböckerna närmare 50 personer. Av de små fiskarestugorna finns i dag inga spår. Fram till 1950-talet fanns dock här ett gammalt stenhus, en gång byggt av bonden på Knutstorp. Här bodde fiskaren Trued Persson och hans familj. Denne var för övrigt fader till nyssnämnde ”Trueda Toms”. Hustrun hette Inga Persdotter, och förutom Tomas fick familjen ytterligare tre barn. En son dog i 20-årsåldern. En annan son, Per, drunknade 1886. Han efterlämnade hustrun ”Haugna Karna” och två söner. Yngste sonen Elias gifte sig med en bonddotter från Hosaby och blev bosatt i denna by.

Trued Persson var fiskare, och rester finns ännu kvar av det ställe

”Truedas” hus. Till vänster syns ”Haugna Berntas” (Kajutegränd 3).